

Byggnvästen

Tidning till medlemmar i region Byggnads Väst årgång 3, nr 1, januari 2012

En man, en röst Demokrati är grunden

Läs om regionbildandet på sidan 8-9

Gott nytt år!

Väst

BYGGNADS

Vinn fyra trisslotter. Vad föreställer bilden?

Vad föreställer bilden här nedanför? Fyra trisslotter sänds till den medlem vars rätta svar dras först.

Vinnare i Byggvästen nr 4, 2011 blev Stig Johansson, Strömstad. Rätt svar: Bilden föreställde en elkontakt, två hål i väggen. Förstås.

Skriv senast 15 febr till: Trisslottävlingen, Byggvästen, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG alt marie.thegerstrom@bygg-nads.se (glöm ej namn, adress och helst person- eller medlemsnummer).

Håller ibop. Ser du vad detta föreställer skicka in ditt svar till adressen ovan. Maila gärna in ditt svar.

OBS! Nytt telefonnummer 010-601 10 09

Om det inte redan har börjat gälla (datum ej klart vid denna tidnings pressläggning) kommer ett nytt telefonnummer, 010-601 10 09, till Byggnads Väst att införas inom kort. Det går att använda för att nå samtliga verksamhetskontor och kommer en lång period att fungera parallellt med tidigare nummer, se här till höger.

Direktnummer till ombudsmän och administratörer kommer också att ändras. Så fort dessa är klara finns de att hämta på hemsidan www.byggnads.se/vast. Även dessa fungerar parallellt.

**Jourhavande ombudsman
svarar på fackliga frågor:
031-774 33 31**

(Kommer nytt nummer i vår)

**Ny hemsida Byggnads Väst:
www.byggnads.se/vast**

Byggnads Väst har fem kontor.

Ring, maila eller kom på besök!

Göteborg (regionkontor)

Olof Palmes Plats 1 (vid Järntorget)
413 04 GÖTEBORG
Tel: 031-774 33 00, Fax: 031-774 33 77
Mail: vast@bygg-nads.se (till alla kontor)

Borås

Alidelundsgatan 9
506 31 BORÅS
Tel: 033-10 01 50, Fax: 033-12 06 48

Halmstad

Andersbergsringen 104
302 55 HALMSTAD
Tel: 010-601 10 22, Fax: 010-601 13 98

Skövde

Box 417 (Besök: Torggatan 18)
541 28 Skövde
Tel: 0500-44 75 00, direktnr på sid 16
Fax: 0500-44 75 09

Trollhättan

Swedenborg Center
Lasarettsvägen 9
461 52 TROLLHÄTTAN
Tel: 0520-48 92 70, Fax: 0520-48 92 99

Öppettider på samtliga kontor:

Månd - torsd: 8-12, 13-16
Fred: 8-12
Har du svårt att komma dessa tider?
Ring! Vi hittar en tid som passar bättre.

Telefontider på samtliga kontor:

Månd - torsd: 8-12, 13-16
Fred: 8-12, 13-15
Direktnummer/mail på sid 16

*Peter Hellberg,
Mikael Lundell,
Bengt Karlsson,
Henrik Fager
och Hans-Erik
Lidén*

Fem ansvariga i fem verksamhetsområden

Byggnads Väst är indelat i fem verksamhetsområden. Till ansvarig i respektive område har utsetts Peter Hellberg, Borås, Mikael Lundell, Göteborg, Bengt Karlsson, Trollhättan, Henrik Fager, Halmstad och Hans-Erik Lidén, Skövde. Kontaktpuppgifter se sid 16.

Leder regionen

Tomas Emanuelsson, ordf, Mikael Lundell, sekr, Benny Augustsson, kassör, och Jesper Carlsson, avtalsansvarig, är de som ingår i ledningsgruppen för Byggnads Väst.

Omslagsbilden: En man en röst. Det här numret av Byggvästen handlar mycket om demokrati. Läs om regionfullmäktige på sidan 8 och 9.

Tidningen Byggvästen

utkommer med fyra nummer per år
Adress: Byggvästen, Olof Palmes
Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Ansvarig utgivare: Tomas Emanuelsson
Redaktör, text och foto (om ej annat
anges):

Marie Thegerström, 031-774 33 61
marie.thegerstrom@bygg-nads.se
Redaktionskommitté detta nummer:
Bengt Karlsson, Charlotte Bejmyr,
Tomas Emanuelsson, Tomas Lundin,
Magnus Olofsson, Stig Bengtsson
och Henrik Fager.
Tryck: Sjuhäradsbygdens Tryckeri AB

A-kassan i regionen

Regionkontor
Andersbergsringen 104
300 04 HALMSTAD
Telefon: 010-601 18 00
E-post: akassan@bygg-nads.se

Öppettider:
Endast bokade besök.

Telefontider:
Månd-torsd 8-11.30, 13-15
Fred 8-11.30

Obs! Alla handlingar sänds till Arjeplog
Kassakort skickas till: Byggnads
a-kassa, FE36, 930 87 ARJEPLOG
Alla övriga handlingar till:
Byggnads a-kassa, FE36,
930 88 ARJEPLOG

Ordföranden har ordet

Vi kan påverka och styra, om vi gör det tillsammans!

Ar 2012 har kommit en bra bit på väg men jag vill ändå passa på att önska alla medlemmar ett Gott Nytt År!

Nu är vår region är bildad. Då är tid att satsa på att stärka och utveckla den demokratiska organisationen. Under januari försvinner sektionerna och den nya grundstenen i demokratin blir medlemskretsarna. De bildas enligt det förslag som regionens första fullmäktigemöte beslutade om i slutet av förra året. Byggnads Väst har nu 30 kretsar, fördelade på fem verksamhetsområden.

Tänk, vilka möjligheter vi får att påverka genom denna starka grundorganisation. Vi kan via medlemskretsarna bilda ett starkt regionfullmäktige. Där kan vi lyfta, diskutera och driva framtidsfrågor. På det sättet är vi med och formar den väg Byggnads ska ta i framtiden. Om vi bestämmer oss för att vi vill detta behöver vi träna. Och tränar gör vi genom att våga och vilja debattera och diskutera, vilket blev fallet under vårt första fullmäktigemöte. Det ger mersmak. Och det visar att demokratin fungerar, till exempel när diskussionen leder till omröstningar. Vår målsättning är att vi under alla Sammanfogarmöten framöver får fler att vilja delta i diskussionen, den som formar Byggnads Västs organisation. Börjar vi debattera livligare kommer det att "höras" och det stärker vår ställning på kongresser, i media, bland politiker m m.

Vi måste också hitta former och metoder för att skriva motioner (förslag på förbättringar) till olika forum, skrivelser och debattartiklar för att ändra på orättvisor och visa vad vi vill vad gäller avtalen och hur vårt land fungerar.

Vi behöver även påverka andra beslutsfattare. Många tillsammans kan lyfta fram och förändra i frågor som är viktiga för oss byggnadsarbetare. Vi ser dagligen hur företagen är bra på att bygga strategier som går ut på att tjäna mer och mer pengar på vår arbetsin-

sats. Här måste vi synas och höras mer för att ge arbetsgivare och andra beslutsfattare en match om hur saker och ting ska skötas. Ett exempel är bemanningsavtalet. Vi behöver inget sådant avtal. Det leder bara till att vi känner oss otrygga och det försämrar anställningstryggheten. Här behöver vi agera! Tillsammans!

Det är inte bara i Byggnads vi har möjlighet att påverka. Det kan vi även göra för att exempelvis få tillbaka ett ekonomiskt skydd värt namnet vid arbetslöshet och ett pensionssystem där alla får möjlighet att ha goda år när arbetslivet är slut. Vi ska inte tvingas tillbaka till att våra barn ska försörja oss eller till att arbeta fram till dödsbädden!

Vi behöver även kämpa för att bygga upp ett riktigt skydd vid arbetsskador och sjukdom igen. Ingen tycker väl att om någon ramlar ner från en ställning eller blir sjuk ska den personen förlora allt. Så ser det till stor del ut idag. Samtidigt som detta skydd försvagats är arbetsmiljön sämre på arbetsplatserna.

Därför, kom och säg din mening. Besök ditt medlemskretsmöte. Var med och skapa en plan för att stärka anställningstrygghet, förbättra arbetsmiljö och för att utveckla våra lönesystem. En bra löneutveckling för alla Byggnads medlemmar är ett prioriterat mål.

Tillsammans är vi Starka Stolta och Trygga. Sträck på dig!

Tomas Emanuelsson
Ordförande Byggnads Väst

Kort info

Arbetslösheten

Den 30 nov 2011 var 2 344 personer inom byggbranschen (många yrken) i Västra Götaland öppet arbetslösa eller i program (jobb- och utvecklingsgarantin, ungdomsgarantin, arbetsmarknadsutbildning eller arbetspraktik). Därav var 883 lärlingar (657 under 25 år). I Hallands län var motsvarande siffror 251 personer öppet arbetslösa eller i program, varav 118 var lärlingar (86 under 25 år).

I GR-området (tretton samarbetsande kommuner i Västsverige) fanns 1208 personer arbetslösa/i program, varav 408 är lärlingar (294 under 25 år).

Personalförändringar

Britt-Inger Fransson, som arbetat som administratör på Byggnads Halmstad, har slutat för att börja på ABF i Halmstad. Vi önskar Britt-Inger lycka till på nya jobbet!

Praktikant

Jonas Nilsson, träarbetare på Peab Sverige AB i Trollhättan är under tolv veckor på en utbildning på Byggnads Väst. Han kommer mestadels att delta i verksamheten på Trollhättatekontoret. Jonas är också skyddsombud, ledamot i Byggnads Västs lokala ungdomskommitté och ordförande i SSU i Trollhättan.

Vår på vår teater

Byggnad Västs medlemmar är via medlemskapet även medlemmar i Folkteatern i Göteborg. Vårens stora föreställning är *Begravelsen*. Teatern beskriver den som "en grym historia om de förödande konsekvenserna av att försöka begrava familjehemligheter." Premiär 9 febr. Under perioden 14 febr-1 mars köper medlemmar biljetter för 160 kr (ord pris 240 kr). Boka på 031-60 75 75. Säg att du är medlem.

Insändare

Vill du uttrycka en åsikt i en *facklig* fråga? Skriv ett kort inlägg (max 1000 tecken). Maila till: marie.thegeerstrom@byggnads.se. Publicering i mån av plats.

Rättelse i Byggnads nr 4, 2011

Bertil Whinberg var Byggnads tidigare ordförande inte det vi uppgav.

Vem för min talan

Den självklara styrkan att vi är många kommer inte ensam att leda till framgång. Vi måste också vara många som är aktiva och engagerade. För fåtalets engagemang kan lätt leda till en klyfta mellan medlemmar och förtroendevalda. När ett fåtal känner att de bär ett för tungt lass kan förmåner bli lättare att acceptera och rättfärdiga. Medlemmarna i sin tur känner då att företrädarna bara ser till sitt bästa.

Vi borde vara flera som är aktiva och har uppdrag. Inte bara en som sitter på för många poster. Dels kommer känslan av att inte räcka till minska för de redan aktiva. Och de som känner att de aldrig kan påverka sin organisation kan det. Både i byggboden och på möten. Fler tillsammans är styrkan! Med många medlemmar och fler som väljer att delta med sin syn på föreningen, kan vi komma en bra bit på vägen framåt.

Men om vi vill vara ett starkt Byggnads även i framtiden måste vi bilda oss. Bildningen är förståelsen, men också vårt verktyg för att tillsammans skapa visionen av hur vi vill att en arbetsplats ska se ut i framtiden.

Att nyttja och kräva att få vara med och påverka är inte alltid helt enkelt. Men att höja sin röst eller ställa en fråga är kanske precis det som behövs, "Vad kan jag göra?" Begär förklaringar på det du undrar över. Eller be om hjälp med det du vill förändra. För om man sitter tyst får man också tyst fråga sig själv, "Vem för min talan?"

Jonas Nilsson och Jack Rolka, snickare

Pensionärsmöten

Information om vårens två återstående möten för pensionärer.

22 februari kl 11, Sjöfartsmuseet, guidad tur. Vi träffas i entrén.

21 mars kl 12 Årsmöte och dokumentär om stenhuggarna, AFIGs lokaler, Järntorget 7, vån 5, Göteborg. Kaffe och smörgås och lotteri.

Frågor ställs till Bertil Abrahamsson, 031-26 69 97.

Sektionsmöten, ett hålls här på bilden, kommer att ersättas med möten i medlemskretsar. Där blir formerna friare till framma för samtal och debatt.

Sista och kanske första mötet

Alla medlemmar tillhör från årsskiftet någon av 30 medlemskretsar. Bostadsort avgör vilken. Vid de "gamla" sektionernas årsmöten, se nedan, läggs dessa ned. I vissa fall startas medlemskretsarna upp samtidigt. Läs mer på sid 5. Kontaktpersoner finns på hemsidan eller ring ditt kontor se sid 2

Bengtsfors

Onsd 25 jan kl 16.30
Restaurang Freden, Bengtsfors

Ed

Torsd 26 jan kl 16.30
Gästhuset Tjuren, Ed

Lysekil/Sotenäs

Onsd 25 jan kl 18.30
Folkets Hus, Lysekil

Trollhättan/Lilla Edet

Tisd 24 jan kl 17
Swedenborg Center, Trollhättan

Vänersborg

Tisd 24 jan kl 18.30
Folkets Hus, Vänersborg

Uddevalla/Munkedal/Färgelanda

Torsd 26 jan kl 18.30
Folkets Hus, Uddevalla

Mellerud

Torsd 2 febr kl 18
ABF-lokalen, Mellerud
Anmälan senast 27 jan, 0520-489283

Mariestad-Töreboda

Tisd 24 jan kl 17.30
Bowlinghallen, Mariestad

Skövde-Tibro-Karlsborg-Tidaholm-Hjo-Falköping (Östra Skaraborg)

Tisd 24 jan kl 17
Start med mat, Parnassen, Skövde kulturhus. Anmälan senast 23 jan, 0500-447501 eller 070-2681524

Skara-Götene

Tisd 24 jan kl 18.30
HSB: s samlingslokal, Skara
Strömstad/Grebbestad
Torsd 2 febr kl 17.30
Rest Park, Strömstad. Anmälan senast 30 jan, 0520-48 92 75

Lidköping

Månd 23 jan kl 18.30
Läktarsalen Folkets Hus, Lidköping

Vara

Månd 30 jan kl 18.30
Rosa huset, Vara

Åmål

Torsd 26 jan kl 18.30
ABF-lokalen, Åmål

Göteborg, Centrum

Onsd 25 jan kl 17, AFIG, Järntorget 7, vån 5, Göteborg

Alingsås, Sektion 01

Torsd 26 jan kl 18
ABF:s lokaler S Strömg 15 Alingsås.

Borås, Sektion 02

Månd 30 jan kl 18
Boråskontoret, Alidelundsg 9.

Herrljunga - Vårgårda, Sektion 03

Torsd 26 jan kl 18
Anmälan till 0708-136156

Ulricehamn, Sektion 04

Månd 30 jan kl 18
Focus Limmared.

Mark - Svenljunga, Sektion 05

Månd 30 jan kl 18
ABF:s lokaler Fredenborgsg, Kinna.

Varberg, Sektion 11

Torsd 19 jan kl 18.30
Folkets hus, Varberg

Hylte-Västbo, Sektion 06

Fred 20 jan kl 18.30
Gästis, Torup (Anmälan 0709-12 49 03)

Kent Norberg och Magnus Olofsson har en del funderingar innan medlemskretsarna bildas.

Mänskligt möte ger mer

Nu startar en ny mötesplats för medlemmar. Kent Norberg och Magnus Olofsson ser fram emot att ta nya tag.

De tror bägge två på att medlemskretsarna är ett nytt, bra sätt att mötas på. Men det kräver engagemang och arbete från dem, som är tilltänkta ordförande i var sin medlemskrets.

Tanken är att medlemskretsarna ska styras av medlemmar som arbetar på byggena. Kent Norberg är undertaks-montör bosatt i Varberg och Magnus Olofsson är träarbetare från Borås (dit också Bollebygd kommer att höra).

- Vi behöver "suga upp" fler av dem som inte jobbar i stora företag, vill Kent som har en tanke att framöver söka upp byggnadsarbetare på arbetsplatserna.

- Vi måste börja fråga arbetskamrater om de är medlemmar. Och vi måste rekrytera till fackliga utbildningar.

Han uppmanar också till att komma till möten med egna frågor och funderingar. Sällan är allt perfekt på jobbet. Och det går förstås att komma även om man aldrig kontaktat Byggnads tidigare.

- Det är konstigt. Att man är med och betalar till något, ofta utan att veta vad det handlar om, tänker Magnus

- Vi får väcka egenintresset. Vi kommer att prata om löner och stora jobb t ex. Och man möter byggare från olika företag.

Hemsida och nätet tycker de är bra. Men man måste träffa människor för att

komma överens om saker. Och man ska våga komma utan att bli vald till något. I medlemskretsen väljs bara en ordförande och en sekreterare. Två möten om året ska hållas. Den viktigaste uppgiften är att nominera och välja representanter till styrelser och fullmäktige.

- Alla får bjuda till. Detta är fackförningens hörnsten. Om för få kommer på mötena har vi ett stort demokratiskt problem.

Karta där de olika verksamhetsområdena är markerade. Karta från Västkostiftelsen.

Medlemskretsarna finns här i starten

I och med att regionen Byggnads Väst bildats försvinner sektionerna. Deras sista möten hålls i dagarna. Istället bildas medlemskretsar. Även där kan medlemmar träffas, lyfta problem, tankar och idéer om hur man kan förbättra på jobbet och i samhället. Datum, tid och plats för mötena i medlemskretsarna finns denna gång på hemsidan, www.byggnads.se/vast. Här presenteras namnen på kretsarna, i de olika verksamhetsområdena, och inom parentes vilka kommuner/områden som ingår. Varmt välkommen på möte!

Trollhättan

Bengtsfors (Bengtsfors, Dals Ed)

Lysekil (Lysekil, Sotenäs)

Strömstad (Strömstad, Tanum)

Trollhättan (Trollhättan, Lilla Edet (exkl Lödöse, Göta och Nygård))

Uddevalla (Uddevalla, Munkedal, Färgelanda, Henån)

Vänersborg

Åmål (Åmål, Mellerud)

Skövde

Lidköping

Mariestad (Mariestad, Gullspång, Töreboda)

Skara (Skara, Götene)

Vara (Vara, Essunga, Grästorp)

Östra Skaraborg (Skövde, Tibro, Karlsborg, Hjo, Tidaholm, Falköping)

Borås

Borås (Borås, Bollebygd)

Mark

Tranemo (Tranemo, Svenljunga, Ulricehamn)

Vårgårda (Vårgårda, Herrljunga)

Göteborg

Ale (Ale, Lödöse, Göta, Nygård)

Alingsås (Alingsås, Lerum)

Centrum (inkl östra stadsdelarna, Partille)

Hisingen (inkl Öckerö)

Härryda

Kungälv

Kungälv

Mölnadal

Stenungsund (Stenungsund, Tjörn, Orust (exkl Henån))

Västra (Kungssten till Särö, S Skärgården)

Halmstad

Falkenberg

Halmstad (Halmstad, Laholm)

Hylte

Varberg

Exempel ur Byggnads vardag

”Lyssnar” på magkänsla, tips och sina sinnen

Ny region, ny fördelning av arbetsuppgifter. Anders Karlsson kommer att ansvara för och arbeta mycket med lönegranskning. Via den kan han och andra ”granskare” hitta pengar som inte kommit medlemmar till del. Än.

En strategi är framtagen för hur den så kallade granskningsverksamheten ska fungera i den nybildade regionen, Byggnads Väst. Anders Karlsson har sitt skrivbord i Folkets hus i Göteborg. Men där kommer han inte att bli sittande. För tanken är att många granskningsbesök ska göras på företag och arbetsplatser.

– Syftet är att närma oss medlemmar vi i princip inte har kontakt med, i små företag, förklarar Anders.

Han kommer från ett sådant själv. När han arbetade med bland annat håltagning på Såg & Betongborrning AB fick han en dag en lapp i handen om en facklig utbildning han borde gå. Att slippa vara blöt om fötterna en dag lockade. Kursen blev en aha-upplevelse och på den vägen är det. Idag är han ombudsman.

Ett granskningsärende kan exempelvis startas upp efter ett telefonsamtal. Eller ett rykte hörs florera nånstans.

Anders eller någon annan i regionen känner i magtrakten att här står det inte riktigt rätt till. Det Anders, eller någon av de övriga ombudsmännen som arbetar med granskning, då kan göra är flera åtgärder.

Har företaget Byggavtal kan Byggnads göra både arbetsplats- och granskningsbesök. Vid det senare går man, ihop med arbetsgivaren, igenom en lång lista med punkter som mestadels handlar om sådant som ska komma de anställda till del. Det kan till exempel handla om arbetstidsförkortning, personalutrymmen och företagshälsovård. Besöket är alltså en kontroll på att det som avtalats också efterlevs. Finner man sådant som brister lämnar man en tid för åtgärder och återkommer sedan.

Anders och ”hans mannar” kan också kalla medlemmar till sina UVA-möten (se nedan).

I de löneuppgifter en del företag skickar in händer det att löneöverenskommelser ”haltar”. Anders har ringt upp medlemmar och meddelat att de ska få tusentals kronor de inte visste att de hade rätt till. De blir glada.

Ring ditt närmaste Byggnadskontor om du vill att Byggnads ska komma och granska.

Fackmöte med konstigt namn

UVA-möte, hur intressant låter det? Inte särskilt. Men det kan vara riktigt lönande att vara med på ett.

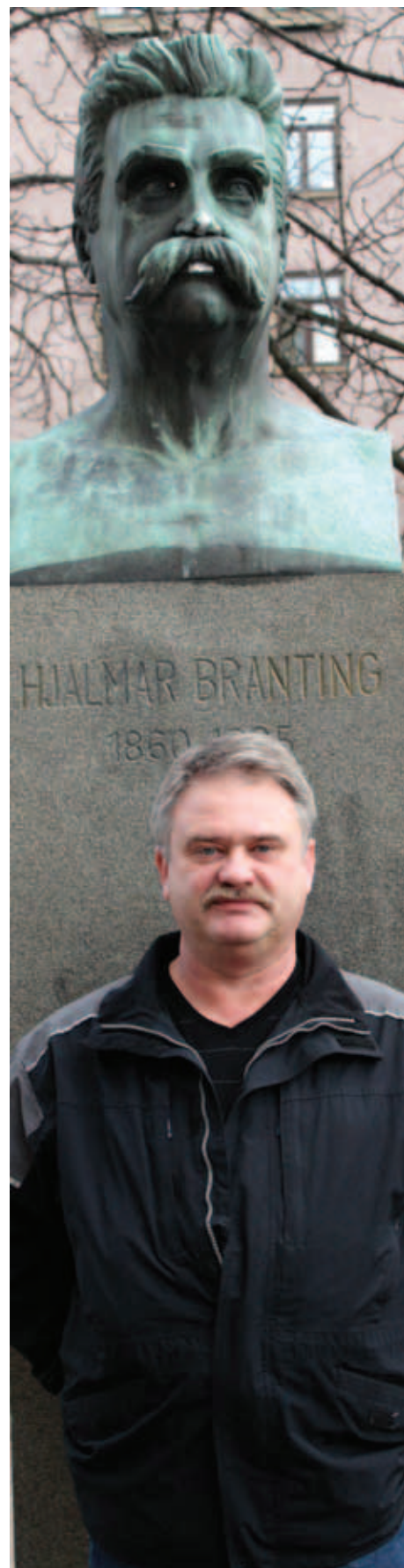
Alla medlemmar i Byggnads har rätt att få facklig information fem timmar om året på *betald tid*. Detta enligt Utvecklingsavtalet (UVA), ett kollektivavtal inom byggindustrin.

– Det är i § 10 man kan läsa om mötena, säger Anders Karlsson.

I den paragrafen står att ”...frågor som rör förhållanden till arbetsgivaren eller som i övrigt har samband med den fackliga verksamheten vid företaget.” ska tas upp under de fem timmarna.

På dessa så kallade UVA-möten kan man alltså få värdefull information om rättigheter, och för den delen skyldigheter, man har på jobbet. Väldigt ofta får de som deltar reda på att kollektivavtalet innehåller delar man inte hade en aning om. Många arbetsgivare har t ex missat att betala den så gott som årliga avtalshöjningen på lönen. Alla har kanske inte plockat ut sin arbetstidsförkortning. Hur är det med helglön och föräldralön? Någon kanske vill vara den som är fackets kontaktman?

Vill du ha ett möte på jobbet ring ditt närmaste Byggnadskontor se sidan 2.

I närheten av Hjalmar Branting på Järntorget i Göteborg arbetar Anders Karlsson med att bevaka medlemmars intressen.

Politik är att vilja något

Politik är inte roligt. Det är djupaste allvar. Men det kan vara roligt att delta i politiken. För det är där man kan förändra det som inte är bra.

Bor du i slott eller koja, är du ung eller gammal, frisk eller sjuk, arbetslös eller arbetande? Oavsett var du befinner dig i livet är du beroende av politiska beslut. Hela tiden. För så gott som allt som finns i våra liv handlar om politik.

Därför måste vi börja bry oss. De alla flesta av oss har saker i tillvaron som vi vill förändra. Visst förekommer det prat på raster om att "nån" eller "dom" borde ändra något som inte är bra.

A-kassan till exempel. A-kassan är en försäkring inte ett bidrag. Ersättningen vid arbetslöshet har inte höjts på ungefär tio år. Det innebär att det är endast du som tjänar under 18 700 kr/mån som verkligen får ut det utlovade, 80 % av din lön i a-kasseersättning. Många som blir arbetslösa råkar istället ut för att få halverad inkomst. Då blir det svårt att betala räkningar och andra kostnader. Det kan bli svårt att bo kvar där du bor. Försörjningsstöd (socialbidrag) får du först när du gjort dig av med allt du äger, inklusive bostad. I den situationen är det svårt att vara kaxig och tacka nej till ett jobb där lönen är betydligt lägre än den du hade. Men den är högre än a-kassans ersättning. På så sätt uppstår

en löneutveckling nedåt. Vilket påverkar lönen även för dig som har arbete. I bästa fall innebär det att lönehöjningar uteblir. Men även lönesänkningar kan bli verklighet. Detta är politik. Visst vill vi ha en bättre a-kassa?

En ytterligare aspekt är att om människor, på grund av a-kassans låga ersättning, tvingas att kvittera ut försörjningsstöd (först då kan det kallas bidrag) då drabbar det skattebetalarna. Pengar som till exempel skulle kunnat användas till att bygga en förskola.

Under vintern har debatten mycket handlat om att företag som bedriver verksamhet med inriktning på till exempel äldreomsorg och skola plockar ut vinster. Dessa går inte tillbaka till verksamheten utan placeras på bankkonton i "skatteparadis" utomlands. Detta är politik. Visst vill vi att skattepengar ska stanna och "arbeta" i landet?

Arbetare som kommer hit från andra länder och arbetar måste få avtalsenlig lön och värdiga villkor. Detta är också beroende av politiska beslut.

Det är dags att vi vaknar och blir medvetna. Det finns en massiv kraft i att arbeta mot ett mål tillsammans. Vill vi förändra måste vi prata oss samman. I en demokrati är det vad den stora massan vill som blir det som råder.

Politik gäller dig också. Börja ifrågasätta och ställ frågorna.

"Godmorgon! Byggfacken bjuder på frukost." Magnus Kindmark och Hans Stevander delar ut frukost och livsviktigt budskap.

Frukostmiljö

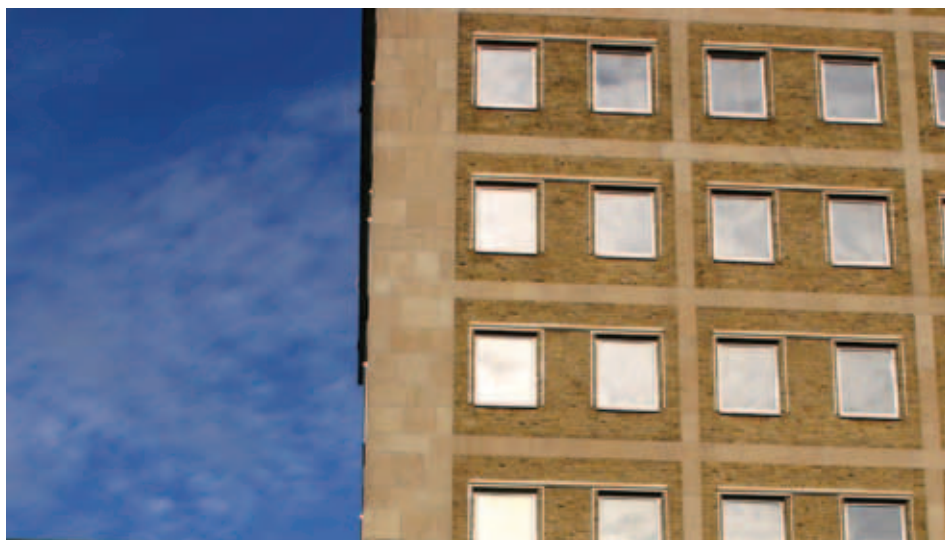
En tidig måndagmorgon i december fick många kollektivtrafiksresenärer en frukostpåse med sig på tåg, spårvagn eller buss. I påsen låg ett flygblad: *Vissa medresenärer vill man vara utan.*

Byggfacken, det vill säga Målareförbundet, Elektrikerna och Byggnads, vill med sin kampanj påvisa faran med att åka omkring med arbetskläder i kollektivtrafiken. Skadligt damm och livsfarliga asbestfibrer kan sitta fast i kläderna. Av de senare räcker det med att man får i sig några fibrer. Det kan orsaka dödlig sjukdom efter ett antal år.

Lag och kollektivavtal slår fast att man ska kunna byta om på jobbet och lämna arbetskläderna där. Många företag struntar i det.

Acceptera inte! Reagera mot arbetskläder utanför arbetsplatserna! Och föregå med gott exempel!

Ring någon nedan om du har frågor.

Inte ett enda hus byggs utan att politiska beslut tas. Sjukvård, barn- och äldreomsorg, kollektivtrafik och skola är andra exempel på vad politiska beslut styr. Liksom a-kassa och arbetsmarknadsförutsättningar.

Den tydliga uppmaningen är att arbetskläderna ska lämnas på jobbet.

Regionala skyddsombud (telnr sid 16)

Trollbättan: Morgan Karlsson, Daniel Hell, Roger Sjöblom

Göteborg: Jan Thell, Hans Stevander, Mikael Holmqvist

Borås: Tomas Lundin, Peter Andersen

Halmstad: Stefan Bengtsson, Lennart Björnkvist

Skövde: Carl-Otto Widhja

Större byggen på gång

Arbetsplatserna redovisade här är de större av dem som arbetsgivarna, enligt gällande avtal, har anmält till Byggnads ca 1 okt-30 nov 2011.

Trollhättan/Skövde

NCC Construction Sverige AB

Nyprod postlokaler, Skövde

Peab Sverige AB

Utbyggnad köpcentrum, Strömstad

Oscarssons Mark & Entreprenad AB

Schakt och grävning, Trollhättan

Markbygg Construction AB

Nyprod trävaruaffär, Uddevalla

AB Karlssons Fasadrenovering

Isolering och putsarbete, Skövde

Göteborg

Sefa Byggnads AB

Uppbyggnad o nyprod sporthall, Vallda

AF Bygg Göteborg AB

Nyprod lokaler och lägenheter, Partille

Nyprod kontor, Theres Svenssons g, Gbg

Åhlin & Ekeroth Väst Byggnads AB

Stomkomplettering lägenh, Landeri-

backen, Gbg

PSAB

Renovering balkonger, V Fölunda

Fönsterbyten, Fjärde Långg, Gbg

TBT Byggteknik AB

Nyprod förskola, Hisings Backa

Göteborgsbyggen

Nyprod bostäder, Bergsjöv, Gbg

Skanska Sverige AB

Nyprod affärshus, Torpavallsg, Gbg

Borås

Tommy Byggare

Nyprod arenahall, Alingsås

Halmstad

Peab

Nyprod särskilt boende, Halmstad

Anjo Bygg

Nyprod hotell, Halmstad

Tagé & Söner

Nyprod förskola, Halmstad

Skanska

Nyprod biobränslepanna, Varberg

NCC

Nyprod hotell, Ullared

Nästa nummer av Byggvästen, nr 2 2012, kommer i april 2012. Har du tips eller idéer om t ex arbetsplatser att besöka ring 031-774 33 61 eller maila marie.thegerstrom@byggnads.se

Ivriga röstande händer räknas från podiet i ett av flera beslut som skedde efter handuppräknning.

Johan Hallin anser inte att det ska gå att tjäna pengar på andras kroppar, utländska byggare.

Jörgen Frödelius talar för sin kandidat när det gäller nominering till förbundets ordförande.

Demokrativilja på topp

Förväntan, funderingar och frågetecken cirkulerade i luften innan mötet började. Byggnads Västs första regionfullmäktigemöte hölls den sista lördagen i november 2011.

Upp med händerna igen! Den uppmaningen hördes från podiet flera gånger på mötet. Omröstningarna under dagen var relativt jämna så rösträkningarna fick ta god tid på sig.

Byggnads förbundsordförande Hans Tilly valdes till att leda förhandlingarna på detta Byggnads Västs första, interimistiska, regionfullmäktige. För att klubba besluten hade Hans Tilly en ordförandeklubba, symboliskt nog en murarhammare. I handen på en tidigare verksam murare.

Runt valet av styrelse och ordförande rådde inga delade meningar. Där gick regionfullmäktigemötet helt på valberedningens förslag och valde med acklamation Tomas Emanuelsson till ordförande.

Till regionens interimistiska styrelse valdes: Bengt Eriksson, Jonas Attenius, Michael Nyrén, Ingemar Mo-

rup, Anders Fransson, Jörgen Frödelius, Mattias Lidén, Niklas Sjölin, Rikhard Pernklint, Anders Gustafsson, Kent Norberg och Martin Bengtsson. Styrelsen utsåg vid sin konstituering Benny Augustsson till kassör och Jesper Carlsson till avtalsansvarig.

Femton suppleanter valdes också: Joakim Kahlman, Peter Wensberg, Andreas Eriksson, Olof Lundberg, Jack Rolka, Matts Torkelsson, Per Johansson, Sture Pettersson, Samuel Gröning, Anders Kööhler, Magnus Olofsson, Johan Hallin, Andreas Barrett, Lars-Göran Eriksson och Fredric Persson.

Till revisorer valdes Magnus Björklund, Tord Lindqvist och Leif Ronnemar. Och suppleanter för dem är nu Kjell Bark, Mikael Martinsson och Hans Johansson.

Ordinarie styrelse, ordförande och fullmäktigeledamöter väljs på årsmötet som hålls den 24 mars 2012 i Göteborg.

Medan styrelsen konstituerade sig höll Hans Tilly ett anförande där han bland annat uppmanade till att ta diskussion om fackligt engagemang i alla sammanhang. Han tyckte sig se en

När styrelsen har blivit vald drar den sig tillbaka för att konstituera sig. Med seriösa steg går Martin Bengtsson, Kent Norberg och Tomas Emanuelsson, nyvald ordförande, iväg.

Byggnads ordförande Hans Tilly ledde mötet och "underhöll" medan styrelsen var borta.

Henrik Fager, Hans Reinholdsson, Bertil Fagerström, Agne Claesson och Lennart Karlsson, lyssnar intensivt på den som för tillfället intagit talarstolen. Det är en hel del nytt som blir presenterat. Mycket handlar om demokrati. Fler behöver engagera sig och därmed rösta.

Koncentration. Jan-Erik Idsjö och Dennis Svensson som stundtals deltog aktivt i debatten. Peter Andersson i förgrunden.

Andreas Barrett (skymd), Fredrik Johansson och Roger Andersson följer med i vad som sägs.

Som avslutning på dagen lottades några vistelser, under lågsäsong, i en av stugorna på Gullholmsbadan ut. Jan-Erik Idsjö vann och får här beviset av Tomas Emanuelsson.

i laddat fullmäktige

trend att de som är unga idag har ett brinnande engagemang i samhällsfrågor. Det måste fångas in.

Han påpekade även att Byggnads Väst blir Byggnads största region (av elva totalt i landet) och att det förpliktigar. Vikten av politiskt arbete betonade Hans Tilly också.

– Det slås inte i en spik utan ett politiskt beslut.

När styrelsen återvänt föredrog Benny Augustsson budgeten för 2012. Regionens del av medlemsavgiften beslutades bli 117 kr/mån.

Tomas Emanuelsson tackade för förtroendet att få leda regionen.

– Det ska bli spännande och kul!

Han berättade kortfattat om idén med och genomförandet av Byggnads nya demokratiska grundsten, medlemskretsarna. Och om att Byggnads Väst är indelat i fem verksamhetsområden.

Vidare beslutade mötet, efter en del diskussioner, att nominera Johan Lindholm till Byggnads näste ordförande. Han är idag Byggnads andre ordförande. Hans Tilly går i pension till sommaren och då ska en endagarskongress

välja hans efterträdare.

Dagen berikades även av att en hel del politiska frågor väcktes. Bemanningsföretag och behandlingen av utländsk arbetskraft var några ämnen. Innan mötet avslutades antogs ett uttalande till stöd för Håkan Juholt.

De 99 röstberättigade ledamöterna och många besökare åkte förhoppningsvis hem med några frågetecken uttrötade.

Liten ordlista

Ord som används i mötessammanhang ingår inte alltid i vardagsspråket. Här följer några "översättningar" hämtade delvis från Svenska Akademiens ordlista (SAOL).

Konstituera sig, hålla första mötet och (i det här fallet) forma styrelsen
Vald med **Acklamation**, val utan omröstning (ett högljutt bifall)

Interimistiskt, gällande tills vidare, i det här fallet till ordinarie årsmöte, 24 mars 2012.

Läs senaste Byggnadsnytt på www.byggnads.se

Förhandlar med fullmakt på försök

Framöver är det tänkt att ett antal medlemmar, med fackliga uppdrag, via en fullmakt ska kunna ta hand om en del förhandlingar med företagen. Anders Fransson deltar i en provverksamhet.

Tidigare förberedde jag alla jobb, för ombudsmannen kunde omöjligt ha inblick i allt, säger Anders Fransson.

Byggnads inriktning är att fackligt förtroendevalda ska kunna göra en del uppgifter som t ex att sköta löneförhandlingar och avstämningar på företag.

Som ett led i detta har Byggnads förbundsstyrelse gett Anders, som alltså har goda kunskaper, en fullmakt att förhandla lön på Backgårdens Bygg AB. Fullmakten gäller egentligen i första hand på prov för sista kvartalet 2011 och håller nu på att utvärderas.

– Men den löper på tills de säger upp den, säger Anders.

För företaget var det inga som helst problem att Anders tog över.

Nu fungerar det så att Anders får

underlag till ackordsarbetena och sen sätter han sig med lagbasen och går igenom detta. Därefter förhandlar de, oftast med platschefen på det aktuella bygget. Och senare görs avstämningar.

Speciellt för Backgårdens Bygg AB är att alla avstämningar görs samtidigt. En "klump" pengar fördelas sen efter timmar.

Anders Fransson arbetar på Backgårdens Bygg AB som har ca 200 kollektivanställda och därmed ett stort antal arbetsplatser. Anders har varit lagbas på många, många byggen under åren. Därför tror han att det föll sig naturligt att han fick frågan om han ville sköta hela "processen". Den gick ut på att han via en fullmakt från Byggnads förbundsstyrelse skulle vara den som löneförhandlar med arbetsgivarparten om löner. Inga ombudsmän skulle delta. Det händer dock att han ställer en fråga till dem

Valda kan jämföra villkor

I och med att regionen Byggnads Väst har bildats kan förtroendevalda medlemmar träffas under ordnade former.

Vi kan sno russin från varandra. Så uttryckte någon en av grundidéerna med de förtroendemannaklubbar. Sådana kan de som har ett fackligt uppdrag nu bilda. Det gör man ihop med medlemmar, som har ett fackligt uppdrag, på andra företag.

Ingemar Morup, Kungälv's Rörläggeri AB, har tagit på sig att vara ordförande i den klubb som förtroendevalda i flera rörföretag nyss har bildat. Som sekreterare har Patrik Johansson, YIT, ställt upp. Förtroendevalda som job-

Ingemar Morup, Patrik Johansson, Michael Nyrén och Roger Alfredsson har på fackliga fritidsmöten ihop med förtroendevalda medlemmar i andra företag bestämt sig för att starta klubbar.

bar under Byggavtalet har även de tagit initiativ till en förtroendemannaklubb. Där är Roger Alfredsson, AF Bygg Göteborg AB, ordförande och Michael Nyrén, Skanska Sverige AB, sekreterare.

Vid träffar, oftast direkt efter jobbet, kan de t ex prata ihop sig, jämföra villkor, löner och arbetsmiljö. Därmed får de en stor påtryckningskraft i förhand-

lingar. De kan också skriva förslag till motioner till avtalsrörelse och kongress.

En av idéerna de också har är att besöka bygghandlare eller fik för att försöka nå byggare som arbetar i mindre företag för att berätta om fördelarna med att vara medlem i Byggnads.

Vill du veta mer kontakta Tomas Emanuelsson, 031-774 33 63.

Kort förklaring på några fackliga uppdrag

Lagbas är utsedd av arbetslaget och dess företrädare i olika frågor, t ex lönefrågor, på arbetsplatsen. Lagbasen bör också vara facklig förtroendeman.

MB-ledamot/MB-grupp har mandat från Byggnads att vara motpart till arbetsgivaren i förhandlingsärenden som rör medbestämmandefrågor (viktigare förändringar som rör de anställda)

Facklig förtroendeman (FFM) har inte förhandlingsmandat, men kan arbeta med liknande frågor som MB-ledamöterna gör, ihop med Byggnads Väst. Får och förmedlar facklig information.

En dag som lönar sig, på flera sätt

Många, många har inte full koll på hur medlemspengar används och vad facket gör. Men det går lätt att ta reda på.

Är du byggnadsarbetare, oavsett om du är medlem eller fortfarande tvekar om du ska bli, anmäl dig till en av årets första introduktionsdagar.

Du får reda på vad facket är och gör och varför det är lönsamt att vara medlem. Bland annat får du förklaring på hur kollektivavtalet fungerar, varför a-kassans ersättning har stor betydelse

för dig även om du har jobb och du får veta en del om försäkringar som ingår i medlemskapet.

Du kan välja på flera tillfällen och orter under vintern.

- *Tisdag den 24 jan, Göteborg*
- *Fredag den 27 jan, Göteborg*
- *Onsdag den 8 febr, Skövde*
- *Fredag den 10 febr, Göteborg*
- *Onsdag den 22 febr, Trollhättan*
- *Fredag 24 febr, Göteborg*
- *Fredag 9 mars, Göteborg*
- *Fredag 30 mars, Göteborg*

Bor du på annan ort, samla ihop en grupp, så kan vi hålla en introduktionsdag på er hemmaplan. Eller om flera på till exempel en arbetsplats eller i ett företag vill ha en dags introduktion så kan en kursdag hållas ett annat datum på plats som deltagarna väljer. Möjligheterna är många. Hör av er.

Alla kursdeltagare får ersättning (skattefritt stipendium) om man förlorar arbetsförtjänst. Man har rätt att få ledigt för facklig utbildning om arbetsgivaren informeras minst 14 dagar innan kursen. Och man får lunch!

Till vissa av introduktionsdagarna kommer även deltagare från andra branscher. Det är lärorikt att byta erfarenheter.

Vill du veta mer efter den här dagen finns det fler kurser att gå.

Men välj först att "sitta inne" en dag. Anmäl dig!

Jack Rolka är handledare. Han nås för frågor och anmälan på 031-774 33 45 eller jack.rolka@byggnads.se. Du kan också anmäla dig på www.fackligutbildning.se

Andreas Wilde och Jonas Eriksson var deltagare på en av kurserna i december.

Ung och vill göra mer

Överallt i regionen finns ungdomar som vill förbättra villkor på jobb och i samhället. Vill du träffa andra engagerade unga medlemmar kontakta Rickard Kronlid på Trollhättekontoret, 0520-48 92 75 eller rickard.kronlid@byggnads.se.

Intresserad av högre lön på vvs-jobben?

Är du vvs-are som vill veta mer om lön i allmänhet och ackord i synnerhet? Avtalet är förändrat. Kom på kurs!

Under tidig vår hålls en utbildning i Göteborg om löner och avtal för dig som arbetar under VVS-avtalet. En liknande utbildning planeras också i Trollhättan.

Deltagarna får kunskap om hur man gör om man vill mäta sina jobb. Det har skett förändringar i tillvägagångssättet så utbildningen passar även dig som redan arbetar på ackord.

Om man förstår systemet ökar det

chanserna att höja sin inkomst rejält. Det är inte ovanligt att lönen överstiger 200 kr/tim. Utöver att det ger klirr i kassan nu påverkar det också pension och semesterersättning.

I Göteborg går kursen den 27-29 febr och den 5-6 mars 2012. Vi börjar kl 14 och håller på till ca 18.30. Du får ersättning för förlorad arbetsförtjänst mellan kl 14 och 16. Och fika förstås!

Hör av dig om du vill delta på kursen i någon av städerna. Eller om du vill anmäla intresse för en senare ännu inte datumbestämd utbildning.

Du som vill delta i kursen eller vill veta mer kontaktar Parham Pour Bayramian, 031-774 33 42 eller parham.pour@byggnads.se

Vill du börja mäta?

Vilket avtal du än arbetar under kontaktar du *Conny Johansson*, Göteborg, eller *Jesper Carlsson*, Halmstad om du vill börja arbeta på ackord. *Telefonnummer och mail se sid 16.*

Snart är det sommar igen

Medlemmar i Byggnads Väst kan anmäla intresse av att hyra en av regionens fyra stugor på Gullholmsbaden och TanumStrand under mellan- och högsäsong (se tabell). Fyll i önskemål och skicka in talongen nedan senast 16 mars 2012. Veckovistelserna lottas ut bland dem som anmält intresse.

Övrig tid på året finns ofta ledig tid och det går att hyra kortare perioder.

Januari och februari har medlemmar 30 % rabatt. På lågsäsong har arbetslösa medlemmar ytterligare 20 % sänkt pris.

Tillträde vid veckouthyrning sker sönd kl 15. Huset får inte överlätas och återbud lämnas till Bygg 12:an.

Ring Yvonne Andersson för att boka och få mer info, 031-774 33 76. Se hus och miljö på gullholmen.com eller tanumstrand.se

Ansök om att få hyra en stuga till subventionerat pris. Det är värt det! Se säsongernas olika priser nedan.

Priser 2012	Tanum	Gullholmen
Högsäsong (10/6-19/8)	5.500 kr/v	4 500 kr/v
Mellansäsong, (13/5-10/6 och 19/8-16/9)	3 650 kr/v	2 900 kr/v
Lågsäsong (1/1-13/5 och 16/9-31/12)	2 150 kr/v	1 650 kr/v
Helg (fred- sönd endast lågsäsong)	1 200 kr	1 000 kr
Dag (endast lågsäsong)	600 kr	500 kr

Lars Karlén och Michael Bedyk, praktikant, fyller spänner med bruk innan de tar sig upp på ställningen efter rasten.

Ansökan om vistelse i Byggnads Västs hus 2012

Sista ansökningsdag den 16 mars 2012

Jag vill hyra en av Byggnads Västs stugor på

Gullholmsbaden TanumStrand

en vecka under mellan- och högsäsong vecka 20 – vecka 37 (13 maj – 16 sept 2012)

Alternativ 1 Alternativ 2 Alternativ 3

Vecka..... Vecka Vecka.....

Intresserad av återbudsvecka.....

Namn.....

Person- eller medlemsnummer.....

Adress.....

Postadress.....Telefon.....

Sänd talongen i frankerat kuvert till:

Byggnads Väst, att: Yvonne Andersson, Olof Palmes Plats 1, 413 04 GÖTEBORG

Vintern vär

De ångrar inte sina yrkesval. Men vissa nackdelar kunde de vara utan.

Snabba penseldrag dras i fogen med snyhämmtat rent vatten. För bästa fästförmåga ska bruket sättas vått i vått. Det berättar Lars Nyback, murare på F C Mureri AB, sedan ca åtta år.

Längre har Lars Karlén hållt på. Han började redan 1984 men har jobbat i Göteborg bara de senaste fyra åren. Innan dess var han verksam i bl a Mora där han jobbade mycket med att putsa kyrkor.

Till sin hjälp, tre dagar i veckan, har de Michael Bedyk som går andra året på gymnasiets byggprogram.

– Det verkar intressant, är hans svar på varför han valt murarinriktning.

Lars och Lars minns inte riktigt vad som styrde deras val. Men det handlar troligen om betyg. För mer än tjugo år sedan var det högre poäng för att bli murare än att komma in på fyraårig teknisk linje berättar Lars Karlén. Mot-svarande gäller inte idag. Ingen vill bli murare menar de.

Vana och mindre vana händer reparerar fogar. Lars Karlén har egenhändigt tillverkat "brüda". Den fungerar inte för vänsterhänta Michael Bedyk

Lars Nyback putsar till fogarna han gjorde före frukostrasten. Bruket ska helst "vila" en stund på plats innan det finjusteras. Att foga är ett jobb som inbjuder till en stunds meditation.

På bilden till höger går det att ana storleken på den tillfälliga "byssjan", en hel aula. Det är Lundbygymnasiets aula i Göteborg, den som killarna reparerar på utsidan.

sta hotet mot tryggheten

– Men det är roligt för att det är ett hantverk fortfarande, säger Lars N. Vi monterar inte bara. Och jag hade blivit galen på kontor.

Det är kul att ha skapat något säger de. Numera blir de sällan helt nöjda för självkritiken slår till. En yrkesskada.

– Ju mer man vet ju mer misstag vet man att man kan göra, säger Lars K.

– Nu tittar jag på skuggningar på väggen och ser skavanker, fortsätter han.

Men i somras fick de många nöjda kommentarer från privatpersoner efter att ha putsat om ett helt bostadsområde i Göteborg. Den omdiskuterade, men godkända, metoden med puts direkt på frigolit orsakade renoveringsbehov, trä ruttnade, och husen måste putsas om.

– Det är roligt med privatpersoner, de blir nöjda. För vi gör det som räknas i folks ögon. Det som syns.

Annars blir de sällan höjda till skyarna. "Är det tyst så är det bra."

Idag håller de på med att reparera fogar på Lundbygymnasiets aula i Göte-

borg. Enformigt men det är bra för själen hävdar Lars K.

Gårdagen tillbringade de på knä intill en stengrund och gjorde runda fogar. Putsning är annars det vanligaste jobbet. Och plattsättning. Murning är ovanligt, trots att det är underhållsfritt i femtio år. Men kortsiktigt är det dyrt.

De upplever att kunskapsnivån sjunker i branschen. Till viss del har det att göra med att utbildad arbetskraft, ofta från andra länder, erbjuder tjänster till låga priser. Men pris och kvalitet går hand i hand. Om branschen fylls på med duktiga murare som får ut avtalsenlig lön finns inga problem tycker de.

– Det är upp till dem som beställer att begära kvalitet, säger Lars K.

Ökade krav är på gång i branschen. Alla yrkesaktiva ska t ex ha gått en kurs i hur man putsar en fasad.

Killarna tjänar ca 160 kr/tim på den typen av jobb de har nu, där de åker runt. När de har större jobb händer det att de arbetar på ackord.

– Och då tjänar vi bättre förstås.

Som murare får kroppen ta stryk. Axlar, nacke och rygg gör sig hörda. Även för den som tränar. Och att dammet är skadligt är de mycket medvetna om. De försöker i möjligaste mån blanda bruk utomhus men erkänner att de slarvar med att begära t ex dammfällor.

Medan vi pratar på ställningen hinner både hagel, regn och sol passera.

– Det värdelösa med jobbet är att det är väderberoende, säger Lars N. Företaget säger upp folk varje vinter.

I år har FC Mureri AB t ex varslat 15 man av ca 40. De får ofta löfte om återanställning men en del försvinner. De startar eget eller går till andra företag.

Men de är väl inte alltid ute och jobbar?

– Nej, bara när det är kallt!

Det finns framtidsplaner

Ingemar Rönn ansvarar för bl a arbetet med MB-grupper i olika företag. I slutet av januari 2012 kommer han att samla MB-ledamöter i murföretag och diskutera löner och att eventuellt bilda en förtroendemannaklubb med murare, se sid 11.

Missbruk och krav

I dagarna sker starten för nästa avtalsrörelse. Fack och arbetsgivarorganisationer träffas för att bestämma innehållet i kommande kollektivavtal.

Det har redan gått två år sedan sist och den 31 mars 2012 ska de flesta av Byggnads avtal vara omförhandlade. Byggavtalets villkor gäller dock t o m februari 2013. Förutom löneöverenskommelsen. När det gäller den är målet att den ska vara färdigförhandlad 29 februari 2012. De krav som lämnats till arbetsgivarorganisationerna redovisar Jesper Carlsson i sin spalt här bredvid

Som Jesper skriver har irritationen runt om i landet varit stor över Sveriges Bygginstrument (BI) agerande sedan förra avtalsrörelsen. Vid de tillfällen löneförhandlingar strandat har man när överenskommelse väl träffats betalt, tvärtemot tidigare sed, överenskommen lön endast för den tid på objektet som återstår efter förhandlingstillfället. Detta beskrivs som ett missbruk av avtalet och lär diskuteras livligt i kommande avtalsrörelse.

Byggnads har även begärt att en arbetsmiljöcertifiering ska införas. För att få säkrare arbetsplatser. BI vill vänta med detta.

Arbetet med att slå ihop Plåt-, Kyl- och VVS-avtalen tar ett uppehåll på grund av tidsbrist.

- Vi ser fram emot att fortsätta arbetet efter att avtalsrörelsen är avslutad till våren, säger Torbjörn Johansson, Byggnads avtalssekreterare.

Följ med vad som händer under våren på hemsidan, www.byggnads.se.

Vi tecknar avtal

Trollhättan: Jan Nyqvist och Rickard Kronlid

Skövde: Hans-Erik Lidén

Göteborg: Dan Berggren, Mats Gröndahl, Anders Johansson, Anders Karlsson och Parham Pour Bayramian

Borås: Ronny Karlsson och Tomas Lundin

Halmstad: Tomas Sundqvist

Telefonnummer och mail se sid 16

Förkorta din arbetstid

Glöm inte att alla avtal innehåller en guldgruva, rätten till arbetstidsförkortning. Här följer en kort sammanfattning vad de olika avtalen "säger".

Bygg- och Entreprenadmaskinavtalen
Arbetade du hela intjänandeperioden 1 april 2010 - 31 mars 2011 har du rätt att innan den 31 mars 2012 ta ut 34 timmar.

VVS-avtalet

Arbetade du hela intjänandeperioden 1 jan - 31 dec 2011 har du rätt att innan den 31 dec 2012 ta ut 33 timmar.

Kylavtalet

Arbetade du hela intjänandeperioden 1 jan - 31 dec 2011 kan du innan den 31 dec 2012 ta ut fyra dagar och en tim.

Glasavtalet

Om du arbetar hela perioden 1 jan -

31 dec 2012 kan du under 2012 ta ut 36 tim.

Plåtavtalen

Om du arbetar hela perioden 1 jan - 31 dec 2012 har du rätt att under 2012 ta ut 33 tim.

Arbetstidsförkortningen ersätts med utgående lön (finns andra alternativ i några avtal). Tar du inte ut ledighet ska du få motsvarande ersättning när uttagsperioden är över. Tog du ut allt förra året? Ledigheten tas ut i samförstånd med arbetsgivaren som ska ha gällande kollektivavtal. På de flesta avtal kan ledigheten, i motsats till semester, tas ut i enstaka timmar.

Reservation för att förändringar kan ske när de nya avtalen är klara under våren.

Vart har statistiken tagit vägen?

En kvartalsstatistik över genomsnittsförtjänster brukar finnas på den här sidan. I samband med att Byggnads bildar regioner förändras rutiner för hur statistik tas fram. När detta är klart återkommer siffrorna förstas.

Vad vi kräver

Byggnads avtalsråd består av valda B-medlemmar från hela landet. De ska ta ställning till de krav Byggnads förbund, efter att ha behandlat inkomna förbättringsförslag (motioner), tänkt lämna till arbetsgivarna inför avtalsförhandlingarna. Följande krav diskuterades i slutet på november 2011.

Ett generellt lägsta löneutrymme om 3,5 % på årsbasis räknar man att det finns utrymme för i förhandlingarna.

Arbetsmiljöfrågorna ska prioriteras i avtalsförhandlingarna. Krav ställs på en arbetsmiljöcertifiering. Sveriges Bygginstrument (BI), arbetsgivarnas organisation, vill vänta med det i ett år. Men Byggnads medlemmar måste kunna känna sig trygga på sin arbetsplats. Ingen byggnadsarbetare ska behöva vara orolig när han/hon går till jobbet.

Vikten av solidaritet betonades. Beslut togs om att följa LO-samordningen för låglönesatsningar.

Familjeliv och arbetsliv ska fungera ihop. Därför ställs krav på att öka föräldralönen från tre till sex månader.

Arbetstidsförkortningen ska ökas till 40 tim och semesterersättningen ska likställas för tim- och månadsavlönade.

Otrygga anställningar i dagens Sverige måste vi komma till rätta med. En uppstramning kring hanteringen om Lagen om anställningsskydd (LAS) måste fram. Man ska bli tillsvidareanställd om man haft tidsbegränsad anställning i sammanlagt tolv månader under fem år. Även detta ett LO-samordnat krav.

Att BI missbrukar avtalet vid strandade löneförhandlingar diskuteras livligt. Överenskommelse träffas endast för den tid på objektet som återstår efter förhandlingstillfället. Detta måste upp till diskussion i avtalsrörelsen.

Kraven ovan gäller för Byggnads samtliga avtal. För Plåt-, VVS- och Kyl-avtalen finns även mer specifika avtalsfrågor. Eventuellt slås de avtalen ihop till ett "Installationsavtal". Hur det blir får vi reda på efter årsskiftet, eller ska man säga till våren? Det känns bättre med våren när det i skrivande stund är en mörk decemberdag ute.

Jesper Carlsson,
avtalsansvarig,
Byggnads Väst

Vad medlemmar förtjänat

De flesta jobb kan mätas. Det är inte ovanligt att lönen ökar med 20 kr/tim, vilket dessutom också höjer både semesterlönen och pensionen. Siffrorna nedan, som informerar om

regionens högsta förtjänster, talar sitt tydliga språk.

Har du frågor, vill du börja mäta eller vill du veta mer om andra yrkesgruppers mätningar se kontaktnfo nedan.

Prestationslönestatistik TBMA* 1 okt – 30 nov 2011

	Företag	Objekt, ort	Fördelningstid	Förtjänst	Löneform	Avd
1	Göteborgsbyggen	Kv Tranan, studentbostäder, Varberg	1 732 tim	218:00	Ackord	12
2	Göteborgsbyggen	Förskola, Bergsjön	922 tim	214:50	Ackord	12
3	Asplunds Bygg i Falköping AB	IVC KSS, Skövde	2 197 tim	211:29	Ackord	6
4	NCC Skaraborg	Nordkalk Uddagården, Falköping	689 tim	210:05	Ackord	6
5	Sefa Betong	Dockan, bostäder, Gbg	3 568 tim	208:93	Ackord	12
6	Göteborgsbyggen	Kahls Kaffe, Högsbo	1 427 tim	208:90	Ackord	12
7	Rydler's Bygg	Hyreshus, Alingsås	2 574 tim	202:90	Ackord	13
8	Hökerum Bygg AB	Bostäder, Varmfrontsg, Gbg	1 258 tim	201:71	Ackord	12
9	Petersson & Hansson, Falkenberg	Lägenheter, Drivbänken, Falkenberg	4 324 tim	199:18	Ackord	22
10	Peab, Halmstad	Kv Flaggan 7	1 510 tim	198:96	Ackord	22
11	Lagans Byggnads AB	Steninge, bostadshus, delavstämning	5 516 tim	198:08	Ackord	22
12	Backgårdens Bygg AB	Företagets samtliga arbetsplatser	78 353 tim	197:98	Ackord	6
13	Calles Byggnads i Skövde AB	Björkängen, Prästkragen 1 och 2, Töreboda	1 941 tim	197:50	Ackord	6
14	Olofsson Bygg	Kontor, Sjömarken	1 727 tim	197:30	Ackord	13
15	Lagans Byggnads AB, Steninge	Steninge, bostadshus, slutavstämning	2 883 tim	197:29	Ackord	22

*TBMA=Trä Betong Mur Anlägg

Har alla rörläggare slutat? Ska ackordet bort?

Det brukar finnas mätningar för vvs-are här ovan. Men regionen har inte fått in något att redovisa. Mätningar görs, det vet vi med säkerhet, men rapporteras inte till Byggnads. Det är av största vikt att det görs. För när avtalet ska förhandlas om måste vi via statistik visa att ackordet används. Annars kan löneformen försvinna. Och även chansen att påverka sin lön.

Frågor om lön, lönestatistik, avtalshöjningar, ackord...

Kontakta *Jesper Carlsson*, Halmstad eller *Conny Johansson*, Göteborg
Telefonnummer och mail se sid 16.

Plåtslagare som vill mäta

Plåtslagare som vill börja mäta, arbeta på ackord, kontaktar lämpligen *Göran Reinholdsson*, Plåt & Ventforum AB (PVF), 070-665 03 78 eller goran.reinholdsson@pvf.se.

Konkurser

Följande konkurser har kommit till de tidigare avdelningarnas kännedom under senhösten 2011 (inga konkurser rapporterade från Trollhättan).

Göteborg

556487-6018 Johanssons VVS i Partille AB
556644-6422 Anläggning & Bygg Kungälv AB

5565 94-7669 Roll On Sweden AB

Borås

670613-1114 RS Byggservice

Halmstad

556320-6647 Byggpoolen i Halmstad AB

556438-5804 Åkeva AB

Pengar att hämta?

Missa inte att använda dina försäkringar om du råkat ut för något.

Medlemsolycksfall-fritid

Används vid fritidsskador. Läs på www.folksam.se/byggnads

AGS-försäkringen

Denna ger minst 12,5 % av betald sjukpenning i ersättning vid sjukskrivning från dag 15 om man varit anställd minst 90 dagar i företag med avtal. www.afa.se.

AGB-försäkringen

Ersättning till dig som är 40 år eller mer vid uppsägning p g a arbetsbrist. Du ska ha varit anställd minst 50 mån under fem år i företag som har kollektivavtal

Kontaktpersoner (tel/mail se sid 16)

Morgan Karlsson, Trollhättan

Charlotte Bejmyr, Göteborg

Tomas Lundin, Borås

Viktigt om pension

Arbetare inom privata företag, som har kollektivavtal, har en tjänstepension, Avtalspension SAF-LO. Arbetsgivare ska betala in premien. För lön intjänad 2011 motsvarar premien 4,3 % på lön under 7,5 inkomstbasbelopp (år 2011 är detta belopp 52 100 kr).

Personer, som fyllt 61 år, kan ta ut del av pensionen för att spara i annan form. Man måste då veta att man inte blir arbetslös eller veta följderna om man blir det. *Ersättningen sänks* även om man inte tagit ut pension. Har beslut tagits om att man tillerkänts pension blir man återbetalningsskyldig om man inte meddelat a-kassan om pensionen, 010-601 18 00

Direktnummer Byggnads Väst

Göteborg (regionkontor)

Conny Alfredsson	031-774 33 36
Yvonne Andersson	031-774 33 76
Charlotte Bejmyr	031-774 33 35
Jan-Erik Berg	031-774 33 83
Dan Berggren	031-774 33 54
Rita Ekman	031-774 33 95
Linnéa Ellström	031-774 33 32
Tomas Emanuelsson	031-774 33 63
Mats Gröndahl	031-774 33 67
Mikael Holmqvist	0520-48 92 85
Anders Johansson	031-774 33 75
Conny Johansson*	031-774 33 94
Conny Jan Johansson*	031-774 33 91
Joakim Kahlman	031-774 33 33
Anders Karlsson	031-774 33 71
Leif-Johan Karlsson	031-774 33 92
Mikolaj Kosieradzki	031-774 33 86
Ann Lundberg	031-774 33 22
Mikael Lundell	031-774 33 74
Parham Pour	031-774 33 42
Marianne Ratajc	031-774 33 57
Jack Rolka	031-774 33 45
Ingemar Rönn	031-774 33 51
Roland Schüller	031-774 33 14
Hans Stevander	031-774 33 78
Marie Thegerström	031-774 33 61
Jan Thell	031-774 33 81

Borås

Peter Andersen	0708-13 61 56
Magnus Carlsson	0708-13 61 57
Gunilla Haag	033-20 55 70
Peter Hellberg	0708-13 61 55
Ronny Karlsson	0708-13 61 59
Tomas Lundin	0708-13 61 54
Thomas Nilsson	031-774 33 59
Eija Thorsén	033-20 55 69

Halmstad

Agneta Adgård	010-601 13 91
Stefan Bengtsson	0708-29 93 57
Margit Bik	0708-29 93 58
Lennart Björnkvist	0708-29 93 59
Jesper Carlsson	0733-30 09 68
Henrik Fager	0733-30 09 67
Tomas Sundqvist	0708-29 93 54

Skövde

Örjan Bolin, TBM	0500-44 75 03
Sofia Fredriksson	0500-44 75 01
Hans-Erik Lidén	0500-44 75 07
Carl-Otto Widhja	0520-48 92 86

Trollhättan

Benny Augustsson	0520-48 92 92
Lena Bråberg	0520-48 92 78
Daniel Hell	0520-48 92 90
Bengt Karlsson	0520-48 92 93
Morgan Karlsson	0520-48 92 83
Rickard Kronlid	0520-48 92 75
Mona Malm	0520-48 92 81
Jan Nyqvist	031-774 33 90
Roger Sjöblom	0520-48 92 84

Vill du hellre maila? Ersätt första delen i mailadressen nedan med namnen ovan:

*fornamn.efternamn@byggnads.se**

* Två ombudsmän i Göteborg heter Conny Johansson. Mail-adresserna skiljs åt genom att Conny Jan Johansson har ett j infogat: conny.j.johansson@byggnads.se

Du kan givetvis även maila frågor till regionens "brevlåda", *vast@byggnads.se* för vidarebefordran till person med rätt kunskap.

Snart får vi nya telefonnummer

I samband med att Byggnads i hela landet indelas i regioner införs också nya telefonnummer.

Alla direktnummer här ovan kommer därför att ändras inom en snar framtid. Vilka de nya blir går att läsa på Byggnads Västs hemsida www.byggnads.se/vast. De gamla numren kommer att gälla parallellt under en lång period.

Skribenter sökes

Det finns mycket ilska, frustrationer och för den delen glädje över tingens tillstånd och samballets "hälsoläge". Vill du skriva om det?

Om det finns intresse har Byggnads Väst en fundering på att starta en blogg där skrivhungeriga medlemmar kan uttrycka synpunkter och testa idéer i fackliga och politiska frågor. Är du en av dem som vill testa ordets makt? Maila marie.thegerstrom@byggnads.se

Om medlemskap och avgifter

Inträdesansökan på hemsidan

Nu kan man söka medlemskap genom att fylla i sina uppgifter på Byggnads hemsida. Du som är medlem tipsa dem runt dig som inte har ansökt än om att gå in på www.byggnads.se och klicka på fliken *Medlemskap/Bli medlem*. Snabbt och lätt!

Medlemsavgift efter inkomst

Sedan drygt ett år tillbaka styrs medlemsavgiftens storlek solidariskt av medlemmens inkomst. Den som tjänar mer betalar något mer. Meddela vad du tjänar via www.byggnads.se (där du loggar in på medlemssidorna, se nedan) eller ring medlemservice, 031-774 33 27.

Tjänar du över 171 kr/tim eller 29 700 kr/mån behöver du inte anmäla inkomst. I skrivande stund är maximal avgift från årsskiftet 483 kr/mån. A-kassans avgifter är tillsammans 235 kr/mån. Reservation för eventuella ändringar.

Från och med 1 jan 2012 kommer även du som tillhör Kyl-, Plåt- och Ventilationsavtalen att betala medlemsavgift som fullt ut är baserad på din inkomst.

Betala avgift via autogiro

Det finns många fördelar med att betala medlemsavgiften via autogiro. En är att man inte glömmmer att betala eftersom betalningen sker automatiskt. Smidigt.

Är du arbetslös och a-kassan sänker din avgift så sänks avgiften för den fackliga delen automatiskt också.

Ansök om autogiro via blankett på www.byggnads.se. Eller kontakta medlemservice 031-774 33 27.

Exklusivt för medlemmar

Alla medlemmar kan logga in till medlemssidorna på Byggnads hemsida, www.byggnads.se. Börja med att klicka på medlemskap. Ha person- och medlemsnummer framme, det senare finns på baksidan av tidningen Byggnadsarbetaren. Följ sedan instruktionerna.